

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Bu dersin amacı öğrencilerin, Davranış Biliminden (Etoloji) yararlanarak çiftlik hayvanlarının ve bazı ev hayvanlarının davranışlarını ve bunları etkileyen etmenleri; hayvansal üretimde verimliliğin ve hayvan refahının sağlanması ve iyileştirilmesi bakımından hayvan davranışlarını gözlemleyebilme ve daha iyi anlayabilmesini sağlamaktır.

Dersin İçeriği

Hayvan davranışları farklı iç ve dış ortamlara uyum sağlama yönündeki çabaları içerir. Davranışın, tek bir uyarana karşı belirgin ve istemsiz bir refleks olabileceği gibi; hareket temizlenme-bakım, üreme, yavrularla ilgilenme, sosyal faaliyetler ve iletişim gibi daha karmaşık aktiviteleri içerdiğinden ve dolayısıyla hayvanların duysal kapasiteleri davranış modellerinin ifadesinde, sindirim, seks, toplumsal davranış konularını kapsamaktadır.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Ders Kitabı, Projeksiyon, Bilgisayar / Anadolu Üniversitesi, Hayvan Davranışları ve Refahı, Yayın No: 2332

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Sunum, teorik anlatım, soru cevap, tartışma

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Ders 14 hafta boyunca teorik olarak işlenecektir. Öğrencilere ödev veya sunum verilecektir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Öğr. Gör. Arif KIZILIRMAK

Dersin Verilişi

14 Haftalık ders sunumu, teorik ders yüz yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Öğr. Gör. Arif Kızılırmak

Program Çıktısı

- Hayvanların davranışı üzerine etkili sistemleri öğrenenip açıklayabilme
- Bazı çiftlik hayvanları ile ev hayvanlarının davranış bozukluklarını öğrenenip açıklayabilme
- Hayvan yetiştiriciliğinde refahın değerlendirilmesini ve yasal düzenlemeleri açıklayabilme
- Veteriner hekimlerin ilişkili olduğu hasta, hasta sahipleri, toplum ve çevre ile ilgili etik ve yasal sorumluluklarını anlayıp uygulayabilme
- Uygun tedavi planları geliştirmek ve hastaların çıkarlarına ve mevcut kaynakların uygunluğuna göre tedaviyi yönetebilme
- Hayvan refahı ile ilgili yasal düzenlemeleri öğrenip açıklayabilme
- Hayvan refahı için gerekli şartları bilme ve uygulayabilme

Haftalık İçerikler

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Öğretim		Uygulama
		Laboratuvar	Metodları	
1	Hayvan Davranışları ve Refahı kitabından 3- 15 sayfaları okunacaktır.		Anlatım, tartışma	HAFTA DAVRANIŞ FİZYOLOJİSİ
2	Hayvan Davranışları ve Refahı kitabından 21-36. sayfalar okunacaktır.		Anlatım, Tartışma	SİĞİRLARIN VE KOYUNLARIN DAVRANIŞLARI
3	Hayvan davranışları ve Refahı Kitabından 53-60. sayfaları okunacaktır.		Anlatım, tartışma	DOMUZLARIN DAVRANIŞLARI
4	Hayvan davranışları ve Refahı kitabından 43-53. sayfalar okunacaktır.		Anlatım Tartışma Anlatım, tartışma	ATLARIN DAVRANIŞLARI
5	Hayvan davranışları ve Refahı kitabından 74-81. sayfalar okunacaktır.		Anlatım, tartışma	KEDİLERİN DAVRANIŞLARI
6	Hayvan Davranışları ve Refahı kitabından 65-75. sayfalar okunacaktır.		Anlatım, tartışma	kopek davranislari

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Öğretim		Uygulama
		Laboratuvar	Metodları	
7	Hayvan Davranışları ve Refahı kitabından 89-100. sayfalar okunacaktır.		Anlatım, tartışma	HAYVANLARDA DAVRANIŞ BOZUKLUKLARI
8				ARA SINAV
9	Hayvanlarda beden dilinin önemi konulu ders notu okunacaktır		Anlatım, tartışma	Hayvanlara Yaklaşımında Vücut Dilinin Önemi
10	Hayvan Davranışları ve Refahı kitabından Hayvan Refahının Tanımı, Önemi ve Yetiştiricilikte Refahın Değerlendirilmesi ünitesi okunacaktır. Hayvan Davranışları ve Refahı kitabından 88-100. sayfalar okunacaktır		Anlatım, tartışma	hayvan refahı önemi ve ölçütleri Hayvanlarda Davranış Bozukluklarına Yaklaşım
11	Hayvan Davranışları ve Refahı kitabından 137-148. sayfalar okunacaktır		Anlatım, tartışma	Hayvanlarda Davranış Bozukluklarına Yaklaşım MODERN HAYVAN YETİŞTİRİCİLİĞİ VE REFAH İLİŞKİLERİ, DENEY HAYVANLARINDA REFAH
12	Hayvan Davranışları ve Refahı kitabından 159-170. sayfalar okunacaktır		Anlatım, tartışma	MODERN HAYVAN YETİŞTİRİCİLİĞİ VE REFAH İLİŞKİLERİ, DENEY HAYVANLARINDA REFAH Avrupa Birliği ve Türkiye’de Yetiştiricilikte Hayvan Refahıyla İlgili Yasal Düzenlemeler
13	Hayvan Davranışları ve Refahı kitabından 159-170. sayfalar okunacaktır		Anlatım, tartışma	Avrupa Birliği ve Türkiye’de Yetiştiricilikte Hayvan Refahıyla İlgili Yasal Düzenlemeler
14	Hayvan Davranışı ve Refahı kitabının 177-190. sayfalarından. sayfalar okunacak		Anlatım, tartışma	HAYVANLARDA NAKİL VE REFAH
15	Hayvan Davranışı ve Refahı kitabının 197-207. sayfalarından. sayfalar okunacak		Anlatım, tartışma	Kesim Şartlarında Refahın Sağlanması

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Derse Katılım	14	2,00
Ara Sınav Hazırlık	1	3,00
Final Sınavı Hazırlık	1	5,00
Teorik Ders Anlatım	14	2,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Ara Sınav	40,00
Final	60,00

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20	P.Ç. 21	P.Ç. 22	P.Ç. 23	P.Ç. 24	P.Ç. 25	P.Ç. 26	P.Ç. 27	P.Ç. 28	
Ö.Ç. 1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	3	1	1	1	1	1	2	1	1	1	4	
Ö.Ç. 2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	
Ö.Ç. 3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	1	1	5	1	1	1
Ö.Ç. 4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	1	1	4	1	1	1
Ö.Ç. 5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	
Ö.Ç. 6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	4	1	3	1	1	1	2	1	1	2	1	
Ö.Ç. 7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	3	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Hayvan türlerini ve ırklarını, yapısal ve işlevsel (anatomik, histolojik, fizyolojik ve biyokimyasal vb.) Temel özelliklerini tanıır.
- P.Ç. 2 :** Hayvanların yaşamsal belirtilerini yorumlar ve gerekli durumlarda temel ilk yardım uygulamalarını yapar.
- P.Ç. 3 :** Laboratuvarlarda sorumlu hekim nezaretinde kayıt alır, test materyallerini hazırlar ve test eder.
- P.Ç. 4 :** Asepsi ve antisepsi tekniklerini hatırlar, hospitalize edilen hayvanlar ile pre- ve post-operatif dönemde bakım konusunu işaret eder.
- P.Ç. 5 :** Parazit enfestasyonlarını tanıır ve enfeksiyöz hastalıkların bulaş modelleri ile hastalıkların kontrolü için yapılacak çalışmalarda (aşı uygulaması, hijyen tedbirleri, ilaçlama vb) veteriner hekime yardımcı olur.
- P.Ç. 6 :** Klinik muayene ve görüntüleme cihazları ile cerrahi müdahale aletlerini tanıır ve güvenli kullanımları sırasında veteriner hekime destek olur.
- P.Ç. 7 :** Kuramsal olarak belirlenen besleme protokollerini hazırlar ve kullanır.
- P.Ç. 8 :** Hospitalize edilen hayvanlar ile pre- ve post-operatif dönem bakım verir.
- P.Ç. 9 :** Veteriner hekime klinik muayene, görüntüleme yöntemlerinin uygulanması, cerrahi uygulamalar sırasında talep edilen yardımda bulunur, (hayvanların sevk ve idaresi, anestezi altındaki hastanın monitorizasyonu sağlar vb).
- P.Ç. 10 :** Hastalıklardan korunma ve kontrolü ile tedavileri konusundaki uygulamalarda (invaziv olmayan ilaç ve aşı uygulamaları) hekime yardımcı olur.
- P.Ç. 11 :** Veteriner hekim tarafından planlanan her türlü uygulamayı yürütür.
- P.Ç. 12 :** Bilimsel bilgiyi kullanıma sokar, metotlarını tanıır.
- P.Ç. 13 :** Sahip olduğu bilgi ve beceriyi eleştirel yolla değerlendirerek, edinmesi gereken yeni bilgi ve beceriler konusunda günceli takip eder, doğru bilgi kaynaklarını belirler ve bilgiye ulaşma yetkinliğine sahip olur.
- P.Ç. 14 :** Mikrobiyolojik ,biyokimyasal,parazitolojik, patolojik ve yem numuneleri almak, işlemek ve gerekli testleri uygulamak
- P.Ç. 15 :** Laboratuvar alanında bilgi sahibi olur, laboratuvar cihazlarını bilir tanıır ve aktif olarak kullanır. Kimyasal maddeler hakkında bilgi sahibi olur, ve Bunları aktif şekilde kullanabilir. Kişisel güvenlik önlemlerini bilir.
- P.Ç. 16 :** Genel hayvan besleme ile ilgili temel bilgileri bilir, tek mideli (monogastrik) hayvanlarda, kanatlılarda ve ruminantlarda sindirim farklılıklarının olduğunu görür.
- P.Ç. 17 :** Salgın, bulaşıcı ve zoonoz hastalıklardan korunma ile ilgili ölçemleri uygulamak

- P.Ç. 18 :** İnsan, hayvan ve hayvan sahibinin hakları konusunu hatırlar, hayvan refahını ve etik ilkeleri tüm uygulamalarda gözetir.
- P.Ç. 19 :** Süt sığırcılığı ve besicilik konusunda detaylı bilgiye sahip olur. Süt sığırcılığı veya besicilik işletme planını kendi başına yapar. Hayvancılıkta kayıt tutmanın önemini anlar. Buzağların bakımı konusunda bilgi sahibi olur.
- P.Ç. 20 :** Çalışma alanı ile ilgili mevzuatları tanımlar ve güncellenen mevzuatı takip eder.
- P.Ç. 21 :** Evcil hayvanlarda üreme organlarının fonksiyonel yapısını kavrar. Seksüel siklusların özellikleri, endokrinolojisi, hormonlar ve klinik kullanımları kavrar. Doğum ve fizyolojisi, güç doğumun neden ve tedavileri, jinekolojik her türlü olgunun fizyolojisini kavrar. Gebelikte karşılaşılabilen patolojik olguları öğrenir. Spermanın biyokimyasal yapısı ile muayenesi hakkında bilgi sahibi olur. Dişilerde östrus belirtileri ile en uygun tohumlama zamanını bilir ve uygular.
- P.Ç. 22 :** Hayvanların çiftleştirilme zamanını belirleyebilmek ve aşım ve veteriner hekim sorumluluğunda tohumlamayı gerçekleştirmek normal ve gebelik ve doğum sürecini tanımak ve takip etmek
- P.Ç. 23 :** Başta tavuk olmak üzere, kanatlı hayvanların enfeksiyöz hastalıkları hakkında bilgisi sahibidir.
- P.Ç. 24 :** Mevzuat ve analiz metotlarına uygun olarak mikrobiyolojik numune alma, mikrobiyolojik analizler için hazırlık yapmayı öğrenir.
- P.Ç. 25 :** Canlı organizmayı oluşturan moleküllerin türleri hakkında bilgi vermek, canlı organizmayı oluşturan biyomoleküllerin kimyasal yapılarını (formüllerini) inceleyebilir.
- P.Ç. 26 :** Temel Genetik bilgi birikimine sahip olur.
- P.Ç. 27 :** Veterinerlikte hayvan hastalıklarının önlenmesi ve sağaltımı ile gelişmenin hızlandırılmasında kullanılan ilaçlar hakkında teorik ve uygulamalı bilgi vermek.
- P.Ç. 28 :** Öğrencilere klinik bilimleri alanında deneyim ve beceri kazandırır, klinik alanında karşılaşılabilecek problemleri çözme yeteneğini ve bilgisini alır, hasta, hasta sahibi ve hekim ilişkisini öğrenir, nekropsi yaparak ve rapor yazarak bulguları sözlü ve yazılı ifade etme becerisine sahip olur.
- Ö.Ç. 1 :** Hayvanların davranışı üzerine etkili sistemleri öğrenip açıklayabilme
- Ö.Ç. 2 :** Bazı çiftlik hayvanları ile ev hayvanlarının davranış bozukluklarını öğrenip açıklayabilme
- Ö.Ç. 3 :** Hayvan yetiştiriciliğinde refahın değerlendirilmesini ve yasal düzenlemeleri açıklayabilme
- Ö.Ç. 4 :** Veteriner hekimlerin ilişkili olduğu hasta, hasta sahipleri, toplum ve çevre ile ilgili etik ve yasal sorumluluklarını anlayıp uygulayabilme
- Ö.Ç. 5 :** Uygun tedavi planları geliştirmek ve hastaların çıkarlarına ve mevcut kaynakların uygunluğuna göre tedaviyi yönetebilme
- Ö.Ç. 6 :** Hayvan refahı ile ilgili yasal düzenlemeleri öğrenip açıklayabilme
- Ö.Ç. 7 :** Hayvan refahı için gerekli şartları bilme ve uygulayabilme